

John Beringen

KERSTVERHAAL 2000

Jaa, het is weer tijd om eenieder wederom een prettige Kerst plus een gelukkig nieuwjaar te wensen. En natuurlijk doe ik dat bij een vaste kern weer op een bijzondere manier. Geen kaart met Kerstmannen, sneeuw, versierde bomen... enz, maar gewoon een greep nemen in het archief. Ogen dicht en graaien in de „geschiedenisdoos”, gevuld met gedane zaken die weliswaar geen keer nemen, maar desondanks een leuk (Kerst)-verhaal opleveren dat slechts voor een kleine selecte groep hoogst interessant is. Daar gaan we:

Allereerst de foto.

Op deze prent (geknipt op zaterdag 29 september 1990) ziet u het uitzicht dat WWW had vanuit zijn werkkamer op de tweede verdieping van de Hugo de Grootstraat 26. Alleen... hoe en waarom kwam ik daar op die dag? Dat kunt u lezen in:

HET VERHAAL (oftewel: hoe ik een tante verzon die vervolgens „mijn verloofde” werd).

Vrijdag 24 augustus 1990.

Die dag ben ik vrij en ga op visite bij „De Eekhoorn”. Op dat moment is genoemde uitgever nog gevestigd in Amersfoort en wordt gerund door Stan Willemse en Henk Makaske. Henk is er niet. Met Stan drink ik koffie en spreek over „*Het verschijnsel Bob Evers*”, waarvan ik een eerste - nog niet complete - uitdraai bij me heb. Natuurlijk komt ook WWW ter sprake. Waar we het uitgebreid over hebben, is dat zijn schrijverij soms zo wonderlijk kon verlopen. D.w.z.: manuscripten die hij achteloos in een bureaulade deponeerde onder het mom van „dat is niks” of schrijfsels die hij produceerde bij wijze van grap, bleken achteraf voltreffers te zijn. Dit stond weer in schrill contrast met het boek „*Toen ik een nieuw leven ging beginnen*” waar hij zoveel van had verwacht en dat vervolgens weinig deed(!).

Ineens bekoop mij een absurd/creatief idee. Het is overigens aan de lezer om uit te maken of hier gesproken moet worden van „absurd”, „creatief” of desnoods allebei, maar een feit blijft dat dit idee zich dusdanig vast in mijn hersenpan had geworteld dat het SCHREEUWDE om uitvoering.

We hadden het net gehad over het pand aan de Hugo de Grootstraat dat ongeveer één jaar geleden verkocht was.

„Zeg Stan,” begin ik, „ik vraag me af of er door de nieuwe eigenaar soms nog iets is aangetroffen aan al dan niet voltooide schrijfsels... in de kelder, op zolder of in de schuur.”

Stan kijkt mij verbaasd aan, glimlacht kort en zegt dan:

„Ja, hoor es... ALS dat al zo zou zijn, dan is de kans groot dat dat allemaal allang is weggegooid. Je praat tenslotte over iets van bijna een jaar geleden.”

„Wat loop ik toch te zeuren,” roep ik uit. „Weet je wat ik doe? Ik ga gewoon zometeen even naar Den Haag om te kijken of er iemand thuis is. En mocht dat niet het geval zijn, dan laat ik een briefje achter met het verzoek om mij even op te bellen.”

Stan kijkt of hij water ziet branden.

„Zeg nou zelf,” ga ik verder, „nooit geschoten, is altijd mis; maar heb jij trouwens een visitekaartje voor mij? Tenslotte kom ik zomaar uit de lucht vallen en als ik met een kaartje van een uitgeverij over de brug kom met de mededeling dat men daar naar mij kan informeren, zullen ze tenminste niet denken dat ik de een of andere rare grap aan het uithalen ben.”

„Natuurlijk,” reageert Stan. „Wacht even.”

Hij trekt een bureaulade open. Twee tellen later overhandigt hij mij het gevraagde.

„Alsjeblieft.”

„Dank je.”

Het was een keurig kaartje waarmee je goed voor de dag kon komen.

„Nou, dan ga ik maar.”

Ik geef hem een hand en beloof dat ik zal laten weten hoe het allemaal is afgelopen.

Stan grijnst breed:

„Graag; ik ben erg benieuwd. Succes in ieder geval.”

Een uurtje later parkeer ik mijn auto in de Spiegelstraat (de straat die op de foto te zien is) en bel aan. Ik wacht even en bel opnieuw. Niemand thuis. Dat was natuurlijk te verwachten. Ik loop terug naar mijn auto en schrijf een kort briefje. Even uit mijn hoofd moet het ongeveer de volgende inhoud gehad hebben:

Aan de hoofdbewoner van Hugo de Grootstraat 26.

Geachte heer/mevrouw,

U kent mij niet, maar mijn naam is John Beringen, afkomstig uit Wijk bij Duurstede. Ik ben vandaag, vrijdag 24 augustus 1990 om (?) u. bij u aan de deur geweest i.v.m. een wonderlijke kwestie. Zou u mij a.u.b. terug willen bellen? Bijgesloten treft u een visitekaartje aan van Uitgeverij de Eekhoorn, alwaar u naar mij kunt informeren.

Ik hoop spoedig van u te horen.

Met vriendelijke groet,

John Beringen

.... (adres)

.... (woonplaats)

.... (telefoonnummer)

Ik kijk de hele tekst nog even over, besluit dat het zo wel kan en vouw het vel papier zorgvuldig in elkaar met het visitekaartje ingesloten. Nadat ik het geheel in de brievenbus heb gedeponerd, maak ik een foto van het pand. Voor de liefhebbers: het is de foto die nu onderaan blz. 172 staat van „*Bob Evers' laatste ereronde*”.

Om een uur of zeven diezelfde avond gaat de telefoon. Jawel... het is de verbaasde bewoner die te kennen geeft erg nieuwsgierig te zijn na het lezen van mijn briefje. Zijn eerste vraag is of ik soms woonruimte zoek (????). Ik verzeker hem dat dat niet het geval is en leg hem uit dat ik bezig ben de laatste hand te leggen aan een boek. In de hoop e.e.a. te bekorten, vraag ik of hij wel eens van Willy van der Heide of Bob Evers heeft gehoord. De namen zeggen hem niets, waarop ik wat informatie verschaf. Tenslotte de hamvraag: had hij per ongeluk nog iets aan papieren gevonden

ergens in het huis?

„Geen snipper,” luidt het teleurstellende antwoord. Meteen voegt hij er aan toe het toch wel erg leuk en interessant te vinden dat hij kennelijk een historisch pand bewoont. Als ik er prijs op stel, mag ik wel een keertje langskomen om het huis te bekijken. Ik neem de uitnodiging met beide handen aan. „Alleen zal dat niet op korte termijn kunnen,” laat de man weten, „want het komende weekeinde heb ik een paar afspraken lopen en volgende week zaterdag gaan we drie weken op vakantie. We zijn weer terug op 21 september. Als u mij na die dag even terug wilt bellen, dan kunnen we een afspraak maken voor zaterdag 29 of zondag 30 september.”

„Dat is prima,” reageer ik, „wat is uw telefoonnummer?”

De man dicteert het. Ik bedank hem voor zijn telefoontje en wens hem een heel prettige vakantie.

In de loop van de maandag daarop bel ik met Stan. Gnuivend laat deze weten het een pracht-verhaal te vinden.

„Misschien wordt dat wel een nieuwe klant van ons,” oppert hij. Enige dagen daarna telefoneer ik met Mevrouw van den Hout, de zuster van WWW (in het verdere verhaal aangeduid als: M.J.). Tot mijn grote verrassing reageert ze verrukt als ze hoort wat ik met de bewoner van de Hugo de Grootstraat ben overeengekomen. Wat was nu het geval? Ze verklaart dat ze zich regelmatig betrapte op de gedachte: „Als ik nog eens één keer in dat huis zou kunnen rondkijken.”

„Nou, dan haal ik u op en dan gaan we er gewoon gezellig sámen naar toe,” stel ik voor.

M.J. laat weten dat precies hetgeen was wat ze had willen vragen.

„Er zit echter nog wel één „maar” aan vast, John,” verzucht ze.

„En dat is?”

„Als die man hoort dat ik het zusje van Willem ben, dan gaat hij MIJ natuurlijk het hemd van het lijf vragen.”

Het duurde precies één seconde voordat ik de oplossing had voor dat probleem.

„We pakken het anders aan. U bent mijn tante.”

„Jouw tante?” roept ze uit.

„Ja... dat kan toch? Het is eigenlijk heel simpel. U heeft mij vroeger, toen ik nog een kind was, voor mijn verjaardag Bob Evers-boeken cadeau gegeven, die heb ik verslonden en nu ben ik zelf een boek aan het schrijven over de serie en de schrijver (wat trouwens voor de verandering nu eens WEL waar was). U bent gaandeweg óók geïnteresseerd geraakt in de materie en toen u hoorde dat ik op bezoek ging, vroeg u of u soms mee mocht gaan; en ik heb natuurlijk „ja” gezegd. Op die manier is uw aanwezigheid verklaard EN u ziet uw wens vervuld zonder allerlei gevraag.”

Ik hoor haar slikken voordat ze begint te spreken:

„Om te gillen,” is haar eerste reactie. „John, hoe krijg jij het voor

elkaar om ter plekke zo'n verhaal uit je duim te zuigen?"
„Op zich is dat niet zo bijzonder,” antwoord ik, „ik heb de boeken van Willem heel goed gelezen en ik ben daar enorm vindingrijk door geworden.”
„Juist ja.” Ze grinnikt even. „Maarre... hoe ga jij mij dan aanspreken als we daar zijn?”
„Als tante Marie; is dat wat?”
„Nou ja, dat is perfect natuurlijk. En je weet nog niet precies wanneer het bezoek gaat plaatsvinden?”
„Nee; het wordt waarschijnlijk zaterdag 29 of zondag 30 september. Maar zodra ik dat weet, bel ik u.”
„Dat is goed, neef John.”
„Afgesproken, tante Marie.”

Als ik bel om deze afspraak te maken, laat de man opgewekt weten van uitgeverij „De Eekhoorn” een boekje ontvangen te hebben, getiteld: „*Avonturen in de Stille Zuidzee*”. Hij was er al in begonnen en vond het erg leuk. Meteen maak ik van de gelegenheid gebruik om te vertellen dat er een tante van mij mee zou komen. Op mijn vraag of dat bezwaarlijk is, reageert hij met een opgeruimd „natuurlijk niet.”

Het werd dus zaterdag 29 september.

x x
x

Om half elf bel ik aan. De deur wordt geopend door een keurige man van een jaar of 35.
„Goedemorgen,” begroet hij ons breed grijnzend. „U bent John Beringen.”
„Dat klopt helemaal.”
De man geeft mij een hand en stelt zich voor.
„En dit is mijn tante waar ik over gesproken heb,” zeg ik terwijl ik een stapje opzij doe.
„Marie Bodéwes,” stelt M.J. zich voor (de meisjesnaam van haar moeder).
„Aangenaam; maar komt u toch verder.”
De man pakt onze jassen aan en hangt deze op. Vervolgens stappen we de woonkamer binnen.

Belangrijke noot tussendoor:

Nu hadden M.J. en ik onderweg afgesproken dat we dicht bij elkaar zouden gaan zitten. Er zou natuurlijk veel gepraat gaan worden onder de koffie en als er iets de revue zou passeren waarover M.J. iets meer wilde weten, zou ze mij op die manier discreet kunnen aanstoten ten teken dat ik op het thema door moest gaan. „Ik schop je dan gewoon

zachtjes tegen je been,” besloot ze.

Het kon niet mooier. Voor de twee ramen, rechts naast de voordeur, staat een tweezitsbankje waarvan de rugleuning zonder hoogteverschil overgaat in de zijleuningen. Ik ga links zitten; M.J. had al gerieflijk plaatsgenomen op het andere gedeelte en wel zó dat zij meer met de rug tegen de zijleuning zat dan tegen de rugleuning. Ikzelf draai me nog een beetje rechtsom. Op die manier zitten we dusdanig dat M.J. niet meer hoeft te doen dan één voet op te tillen en haar been te strekken om mij aan te stoten.

De man vraagt of wij koffie willen, hetgeen door ons uiteraard met „ja” wordt beantwoord.

„Ik vind het allemaal wel erg grappig,” zegt hij terwijl hij inschenkt.

„Op het kantoor waar ik werk, heb ik diverse collega’s eens gevraagd of zij de Bob Evers-serie soms kennen. Nou, een paar van hen lieten enthousiast weten de boeken stukgelezen te hebben. Toen ik er aan toevoegde dat ik in het huis van de schrijver woonde, vielen hun monden open.”

„Kun je eens nagaan,” reageer ik, „u kunt rustig stellen dat u in een heel bijzonder huis woont.”

„Dat is mij nu ook duidelijk geworden.”

Uit mijn tas, waarin mijn foto-toestel zit, haal ik een boek te voorschijn en overhandig het.

„Ik had nog een aardigheidje voor u meegebracht; alstublieft.”

De man bekijkt het belangstellend. Het was een boek met de vreemde titel „*In het jaar 2001*” (een jaartal dat toen nog krankzinnig ver weg was...) waarin een aantal korte verhalen was samengebracht van Nederlandse en Vlaamse auteurs. Er stond ook een verhaal van mij in („*De vogel*”, dat later als apart boek zou worden uitgegeven).

„Dank u wel,” zegt hij. „Het kan niet op; eerst een boek van Bob Evers, nou dit boek weer. Mijn boekenkast begint zo langzamerhand uit te puilen.”

Dat brengt hem op Willy van der Heide:

„Ik heb een paar dagen geleden nog eens gesproken met de buurvrouw over die man die hier vroeger gewoond heeft.”

En hij begint te vertellen. Voor de lezers weinig nieuws: dat het een lange man was met een enorme snor, een bulderende lach... enzovoorts. Af en toe tikt M.J. mij aan waarop ik naar e.e.a. informeer. Op zeker moment merkt de man dit en kijkt verbaasd naar M.J.

„Sorry dat ik je schopte, John,” verontschuldigt M.J. zich, „maar ik heb de laatste tijd last van kramp in dat been en als ik het strek, gaat het weer over. Alleen zat jouw been nu even in de weg.”

„Geeft niet, tante Marie.”

De man informeert of „tante Marie” soms een voetenbankje wil hebben.

„Ach nee hoor,” antwoordt ze luchtig. „Het is alweer over; het zal wel met de jaartjes te maken hebben.”

We praten nog wat verder totdat de man voorstelt om een rondje door het huis te maken.

Dat was machtig interessant. Nu is het aan de buitenkant reeds te zien dat het absoluut geen klein huis is, maar eenmaal binnen word je overvallen door de enorme ruimte. Eenmaal op de tweede verdieping aangekomen, betreden we de grote kamer aan de voorkant.

„Kijk, tante Marie, dit was vroeger de werkkamer van Willy van der Heide. Wacht even.”

Uit mijn binnenzak haal ik een opgevouwen kopie van een artikel uit de Nieuwe Revue van 14 december 1979. Eenmaal opgevouwen, kunnen we de foto bekijken: Willy van der Heide, zittend en van opzij gefotografeerd met de twee ramen schuin op de achtergrond.

„Dat is dus die Willy van der Heide?” vraagt M.J. terwijl ze wijst op de persoon links-voor op de foto.

„Ja; en deze foto is hier in deze kamer genomen.”

„Die man had inderdaad een kolossale snor,” merkt M.J. op tegen de bewoner.

Deze knikt slechts en bekijkt de afbeelding aandachtig.

Ik maak mijzelf nuttig door de foto te nemen die bovenaan dit verhaal prijkt.

M.J. kijkt rond alsof ze werkelijk voor de eerste keer in haar leven de kamer ziet.

„Echt een ideale ruimte voor een werkkamer,” spreekt ze op bewonderende toon.

Na ook nog even op de enorme zolder rondgekeken te hebben, gaan we weer naar beneden en kondigen aan dat het tijd wordt om te vertrekken. We bedanken de man vriendelijk voor zijn gastvrijheid en verlaten het huis.

Pas als we in de auto zitten, durven we stevig te lachen om de stunt die we zojuist uitgehaald hebben. Natuurlijk geen verkeerd woord over de uiterst vriendelijke bewoner; onze pret had slechts te maken met het staaltje toneel: „mijn tante” die zagezegd last had van haar been en dan nog het „is dat nou die Willy van der Heide?” Haar bloed-eigen broer(!).

x x
x

We eten wat, ergens in een broodjeszaak, en gaan vervolgens naar de Pulchri Studio. Ik had er nog nooit van gehoord, maar dat is een besloten kunstenaars-sociëteit aan de Lange Voorhout die wordt bezocht door allerlei creatieve personen. Men denke hierbij aan: schilders, schrijvers, dichters, ontwerpers, musici... enzovoorts. Er

bleek een grote zaal aanwezig te zijn waar tentoonstellingen georganiseerd konden worden. Ik voelde me er wel thuis. Toegegeven: ik was weliswaar geen groot kunstenaar, maar daarentegen een des te grotere kunstenMAKER (dat was tenminste al IETS). Bovendien was ik in gezelschap van M.J., hetgeen op zich al ruimschoots voldoende was om geaccepteerd te worden. Wat me opviel, was dat er regelmatig iemand bij ons tafeltje kwam staan om M.J. uitgelaten te begroeten. (“Dag Mevrouw van den Hout/Marie-José, hoe gaat het met u/jou?”). En keer op keer zag ik hoe deze personen mij nieuwsgierig bekeken. Als M.J. dan liet weten dat ik een schrijver was, werden ze stuk voor stuk buitengewoon vriendelijk.

Na een uur of wat besluiten we op te stappen om naar de lounge van hotel Des Indes te gaan teneinde daar nog een kopje koffie te nuttigen. Een absolute aanrader! In deze prachtige zaal lijkt de tijd te hebben stilgestaan. Stijl, stijl en nog eens stijl.

Achter het degelijke buffet staat een wat oudere man die M.J. onthaalt alsof ze een prinses is. We zoeken een klein tafeltje uit in een hoek van het vertrek. Nadat de koffie gebracht is, beginnen we te praten. Natuurlijk veel over Willem, maar ook over wat we de afgelopen dag hebben meegemaakt. En wederom lopen ons de tranen over de wangen ten gevolge van een fikse lachbui. De man achter het buffet komt glimlachend vragen of alles naar wens is.

„O ja hoor,” antwoordt M.J. „We hebben het heel erg naar onze zin, maar zou ik nog een kopje koffie kunnen krijgen?”

„Vanzelfsprekend mevrouw,” zegt de man met een lichte buiging.

„En uw verloofde, wenst die ook nog een kopje?”

Hij kijkt mij nu vriendelijk aan.

„Alstublieft mijnheer.” Met dat ik dat zeg, knik ik bevestigend.

EINDE.

Nawoord

Geachte lezer,

U ziet dat er achter een simpele foto nog een heel verhaal schuil kan gaan. Persoonlijk vond ik het bijzonder leuk om het op papier te zetten. Ik heb nu de stille hoop dat de lezers het met evenveel plezier hebben gelezen.

Wat schrijven aangaat, kan worden opgemerkt dat het sowieso erg nuttig is om voorvallen e.d. vast te leggen. In dit geval was het (voor mij) echter noodzakelijk. Mensen, die bij mij thuis deze foto zagen, vroegen namelijk meteen: „Hoe ben jij in dat huis gekomen?” En ik maar weer uiteenzetten, waarbij altijd het risico aanwezig is dat bij iedere keer opnieuw vertellen het verhaal weer nèt iets anders wordt. Enkelen onder u kennen dit verhaal dus al, maar niet zo gedetailleerd als het nu is vastgelegd. Enne... mochten er weer andere vragen komen opborrelen n.a.v. dit geschrift, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

John Beringen

(die u natuurlijk een prettige Kerst en een heel goed 2001 wenst).

Dit verhaal is verzonden aan:

C Mw. M.J. van den Hout, Den Haag
C Dhr. G.J.H. Terstegen, Doorn
C Ton Kleppe, Papendrecht
C Hans Kleppe, Dordrecht
C Bart Veldkamp, Amsterdam
C Ferry Groothedde, Jirnsum
C Frans Johan van Dijk, St. Annaparochie
C Roger Schenk, Dordrecht
C Rob van Renssen, Eindhoven
C Dhr. R.P. ter Weyden, Utrecht
C Freddy Veenstra, Leeuwarden
C Willem Kamphuis, Abcoude
C Martin Kunst, Almere
C Henk Meier, Groningen
C Frank Engelen, Apeldoorn
C Ger Derksen, Zwitserland
C Peter Neutkens, Valkenswaard
C Yovka van Santen, Groningen
C Frank Hölsgens, Heythuysen
C Lourens Albeda, Maasland
C Freek Krook, Apeldoorn
C Paul Vinkenoog, Amsterdam
C Jack Nowee, Boskoop
C Axel van de Ende, Amsterdam
C Jan de Groot, Nieuw Dordrecht
C Vincent Buitenhuis, Culemborg
C Danny Barnhoorn, Groningen
C Hans van den Boom, Zelhem
C Peter Dekker, Purmerend
C Dhr. E.J.M. van der Spek, Pijnacker
C Jan Stel, Assen
C Dhr. C. van Tilburg, Leiden
C Arnoud de Vos, Ulestraten